

de ALARM KLOK

MAILING 30 van Dement Oostende VZW
13 april 2008

Een mailing van onze vereniging naar onze talrijke sympathisanten, het stadsbestuur en de pers.

Voorwoord

De verontwaardiging van de Oostendse bewoners was terug groot na onze laatste mailing, waarin we melding maakten van de sloopaanvragen voor Hotel Paloma in de Ijzerstraat en Villa Gratia Quies in de Rogierlaan. De pers heeft deze feiten gelukkig ten volle in de media gebracht. Anderen hebben ondertussen ook actie gevoerd aan de panden zelf.

De publieke opinie draait, en de Oostendenaars worden het kotsbeu dat hun stad zo snel verandert in negatieve zin. Zelf het commentaar in de Zeewacht van deze week was een duidelijk teken aan de wand. *“De bestuurders van onze stad wonen toch ook in Oostende ? Worden zij dan echt niet geraakt door de verdwijning van de laatste restjes patrimonium die de Duitsers en de sloopwoede vanaf de jaren zestig overleefd hebben ? (...) De mensen die zich opwerpen als beschermers van het historisch erfgoed*

krijgen vaak het verwijt dat ze te emotioneel reageren. So what ? Wat is er mis met emoties ? (...) Het stadsbestuur zou blij moeten zijn met mensen die zich belangeloos voor hun stad willen inzetten. De vraag naar het behoud van de mooiste gebouwen van onze stad is immers een legitieme vraag. Het is nu eenmaal prettiger om in een mooie stad te wonen dan in een lelijke. De vraag naar het behoud van ons patrimonium is geen drang naar sentiment, dit is een roep naar kwaliteit. Het is een plicht van elke Oostendenaar om hier voor op te komen. (KC, De Zeewacht 11/04/08)"

Niettemin bewijzen de diverse spontane steunbetuigingen uit elke hoek (op de straat, in de krant, via het mail of de website) dat de problematiek leeft...

Bezwaarschriften Hotel Paloma en Villa Gratia Quies

Hebt u al uw bezwaarschrift opgestuurd ? Doe het nu, want u hebt nog slecht één week om uw bezwaarschrift in te dienen. U kunt het verschil maken.

Zo staat het in de melding : *"De bezwaren en/of opmerkingen nopens deze aanvraag moeten, vóór het einde van het openbaar onderzoek, namelijk ten laatste op 21 april 2008, schriftelijk worden ingediend bij het College van Burgemeester en Schepenen van de stad Oostende, Vindictivelaan 1, 8400 Oostende. De aanvraag met de bijhorende plannen en documenten kan tot de sluiting van het openbaar onderzoek ingekeken worden bij het stadsbestuur van Oostende op de dienst Stedenbouwkundige Vergunningen, derde verdieping kantoor 327, in het Stadhuis van Oostende tijdens de openingstijden."*

Woonproject op Kop van 't Sas

Bredene bereidt een ruimtelijk uitvoeringsplan voor dat 55 woningen per hectare voorziet op de Kop van 't Sas. Deze rustige wijk aan de Prinses Elisabethlaan (Bredene), langs het kanaal Oostende-Brugge behoort niet echt tot Oostende, maar maakt met de ligging van het Koninklijk Werk IBIS toch deel uit van ons Oostends patrimonium.

Concreet betekenen deze 55 woningen per hectare zo'n 500 à 600 woningen. Vast staat dat er aan de kant van de Spuikom zeker hoogbouw zal moeten komen om deze ambitieuze doelstelling te halen. Volgens de Schepen van Ruimtelijke Ordening Steven Vandenberghe zal "geen enkele eigenaar verplicht worden te verhuizen of te verkopen".

Hij voegt er evenwel het volgende lokkertje aan toe: *"Wie zijn eigendom wil verkopen, zal er een hele mooie prijs voor krijgen. Maar elke eigenaar blijft altijd zijn eigen baas. Wij stellen enkel de krijtlijnen vast, daarna speelt de vrije markt."*

Een goede verstaander heeft maar een half woord nodig. Het is duidelijk dat velen aan de lokroep van het geld niet zullen kunnen weerstaan en zullen toegeven aan de bouwpromotoren. Dat diezelfde bouwpromotoren volgens schepen Van den Berghe 'de regeltjes van het RUP zullen moeten volgen om alzo 'het algemeen belang te dienen' lijkt eerder een doekje voor het bloeden. Een zwak argument dus.

Aan wie ongerust uitkijkt naar de toekomst van de gebouwen van de Ibis, kunnen we enkel zeggen dat de school *'het liefst zou blijven waar ze is'* en zich afvraagt waar ze nog zo'n school zouden kunnen inplanten met dezelfde ruimte en mogelijkheden qua openbaar vervoer. Ook hier stelt schepen Vandenberghe dat de school *'volledig vrij is om zijn eigendom te verkopen'*, maar: dat het Koninklijk Werk Ibis zich wel aan royale voorstellen mag verwachten.

Tja, een goede verstaander...

Er bevinden zich toch enkele markante gebouwen op het kop van 't Sas :

Prinses Elisabethlaan nrs. 1-2 Koninklijk Werk Ibis. Deze stichting uit 1906 stond onder bescherming van Prins Albert. Oorspronkelijk was de stichting een weeshuis én school voor visserskinderen, later werd dit verruimd tot probleemkinderen, aan wie maritiem onderwijs werd aangeboden. Aanvankelijk was de stichting gehuisvest in een driemaster z.g. "Ibis", maar verhuisde vanaf 1925 naar het huidige gebouw.

Dit markant wit gebouwencomplex heeft een beeldbepalende ligging op de "landtong" tussen het kanaal en de Noordede. Het gebouw bestaat uit een eclectische straatvleugel met klassen, internaat en beheerderswoning opgetrokken in twee fazen. In 1919 werd de voormalige brouwerswoning (huisnummer 2) van ca. 1900 aangekocht, waarna

vanaf 1920 de aanpalende rijhuizen gesloopt en vervangen werden door nieuwbouw in aansluitende bouwtrant. Dit werd voltooid in 1924 (huisnummer 1). In 1995 werd aanpalend een nieuwe gebouw n.o.v. architecten Maes & De Busschere (Oostende) opgetrokken met zijn typerend centraal trappenhuis van glasbeton oplopend in de lage, ronde toren. (VIOE inventaris ID 54435)

Prinses Elisabethlaan nrs. 13-14 Voormalige sluiswachterswoning (?) uit de 19^e eeuw, gelegen recht tegen over de sluisen Sas-Slijkens. Dit is een vrijstaand, eclectisch complex met v.l.n.r. de lage loods (loodrecht op straat), het dubbelhuis en het enkelhuis. (VIOE inventaris ID 54436)

Prinses Elisabethlaan nrs. 15-17 "Oud Gemeentehuis Bredene" uit 1864. cf. opschrift van puilijst. De gemeentehuisfunctie, gecombineerd met school, werd in 1992 overgebracht naar de nieuwbouw aan het Centrumplein. Nu is het de locatie voor de "Gemeentelijke Kunst-akademie" en de "Gemeentelijke Harmonie Bredene". Het pand is een vrijstaand, eclectisch geheel met twee bouwlagen onder onderbroken zadeldak met de achterliggende, voormalige gemeenteschool uit 1874. (VIOE inventaris ID 54437)

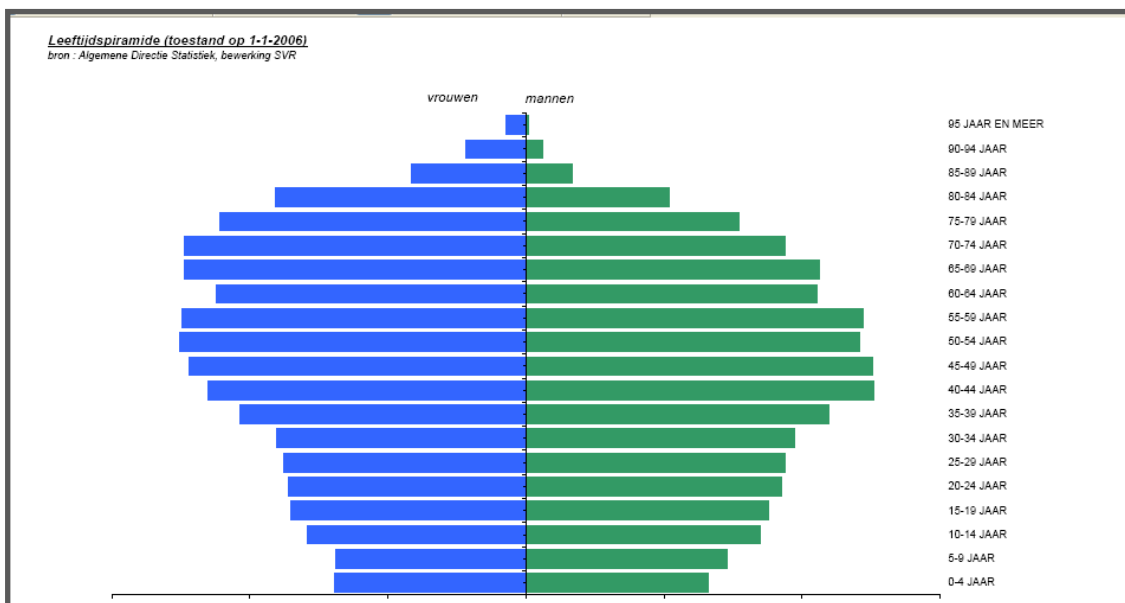
Prinses Elisabethlaan nr. 28. Enkelhuis met souterrain, twee bouwlagen en drie traveeën uit het begin van de 20^e eeuw. Opmerkelijke gevel van lichte baksteen verlevendigd met horizontale banden van geglaazuurde en faiencetegeltaleaus met bloemmotieven. (VIOE inventaris ID 54438)

Schippershuis Leffinge

Leffinge is recent in het nieuws geweest met de perikelen rond de afbraak van het Schippershuis aan de vaart. Op 19 januari was er een geslaagde actie met ongeveer 200 aanwezigen die protesteerden tegen de afbraak van een belangrijk dorpszicht. Een nieuwe actie aan het gemeentehuis van Middelkerke ging door op 13 februari.

Afbraakpolitiek is niet alleen een Oostends maar een kustfenomeen en komt voor in alle grote en kleine badsteden. Door de grote vraag naar tweede verblijven voor bemiddelde gepensioneerden uit het binnenland stijgt de afbraak van het bouwkundig erfgoed en worden woningen onbetaalbaar voor jonge gezinnen. In de top 10 van Belgische gemeenten met de hoogste gemiddelde leeftijd staan er 8 kustgemeenten waarbij Oostende - met een gemiddelde leeftijd van 45,6 jaar - de 7de plaats bekleedt. De bevolkingspiramide van onze stad kan het probleem moeilijk duidelijker voorstellen :

Dement is verheugd dat ook in andere gemeente gestreden wordt voor erfgoed en steunt het Actiecomité Leffinge. Net als onze vzw stelt dit comité erfgoed, en de betaal- en leefbaarheid van buurten centraal.

De Benidorm-norm was reeds lang gehanteerd in Oostende, maar nu vindt het ook zijn weg naar de verder liggende poldergemeentes. Een krachtadig optreden van de politiek tegen de ongeremde appartementengroei is dringend nodig. Want wie is gebaat bij het wegtrekken van jonge gezinnen door de onbetaalbaarheid van de woningen? Of zoals de Vlaamse minister van Stedenbeleid, Marino Keulen, het dit weekend bij de lancering van de campagne 'Guusje de Stadsmus' het stelde : *“Gezinnen met kinderen leveren een belangrijke bijdrage tot het economisch en sociaal weefsel van de stad. Een stad die verjongt, is ook financieel gezond. Want al die papa’s en mama’s betalen daar belastingen.”*

In het kader van deze campagne werden op de website www.thuisindestad.be 42 gezellige nestjes en verrassende plekjes in 14 steden voorgesteld. Wie bij Oostende gaat kijken ziet dat onze stad sites zoals het Militair Hospitaal (op zich een geslaagd project, doch toch niet echt in de stad gelegen) maar ook het Nieuw Helmond als “een gezellig nestje” heeft voorgesteld. Wij zien werkelijk niet goed in welke jonge gezinnen met kinderen zich een optrekje in het Nieuw Helmond kunnen veroorloven indien zij zich al in deze betonblok zouden willen vestigen.

Afbraak pension/café Carlton in Westende

Nu we toch enkele nieuwtjes van buiten Oostende vermelden, Op de website van Middelkerke (Westende) staat te lezen : “de appartementsbouw vanaf de jaren '60 gebeurde helaas ongebreideld, zodat tal van sporen van vroegere toeristische ontwikkelingen gewist werden”.

Blijkbaar is er daar nog niet veel veranderd want pension/café Carlton, moet wijken voor een appartementsgebouw.

De Carlton werd gebouwd in het interbellum (veel oudere gebouwen vindt men er niet want tijdens WO1 lag Middelkerke in de vuurlinie waarbij enkel het sterke betonnen skelet van hotel Belle-vue de vele beschietingen overleefde). Het gebouw op de hoek van de Distel- en Arendlaan, in typische cottigestijl, heeft zijn horecafunctie behouden, maar heeft last van de tand des tijds. Door de commercieel interessante locatie heeft het ook de aandacht van projectontwikkelaars gewekt. Politiek ligt de zaak blijkbaar heel gevoelig. Een afbraakweigering door de stad Middelkerke werd door de Provincie teniet gedaan, maar het stadsbestuur ging hier niet tegen in

beroep waardoor ze dus groen licht geven voor afbraak. Een gevaarlijk signaal voor niet beschermd maar waardevol erfgoed langs de kust.

Het gebouw is niet beschermd, maar staat wel op de lijst van waardevolle gebouwen.

Dumontwijk in De Panne

De zondagskrant van 30 maart berichtte over de plannen van de gemeente De Panne met de Dumontwijk. De gemeente wil deze beschermde wijk vol met historisch en architecturaal erfgoed opwaarderen en er een leefbare woonomgeving van maken door een vernieuwd verkeerscirculatieplan en de aanduiding van de wijk als woonerf

Art Nouveau in Blankenberge

Er bestaat een goede site over Art Nouveau in Blankenberge!
<http://www.artnouveaublankenberge.be/>

Er zijn grote gelijkenissen met Oostende op gebied van architecturale ontwikkeling rond het eind van de 19^e eeuw. Het is in elke geval duidelijk dat er een groot publiek bestaat voor erfgoed. De meer dan 5000 Art Nouveau wandelingen bewijzen dit voldoende. Verder op de website behandelen ze de typische geglazuurde ceramische siertegels, met hun uniek en zeer waardevolle karakter.

Lidmaatschap Dement Oostende VZW

Eind vorig jaar werd actiegroep Dement Oostende een volwaardige VZW. Ondertussen zijn veel mensen reeds lid van Dement Oostende VZW geworden, waarvoor uiteraard onze dank.

De actiegroep werd twee jaar geleden opgericht als reactie op de niets ontziende afbraakwoede die in onze stad heerst, want Oostende vergeet zijn verleden. Als onafhankelijke, niet politiek gebonden groep van bezorgde Oostendenaren streeft Dement Oostende een gezond erfgoedbeleid na. Ons doel is te sensibiliseren op een actieve, en constructieve manier, en tot een krachtadig en gezond erfgoedbeleid te komen voor onze Koningin der Badsteden. Geen Sloopstende maar een Droomstende.

Dement Oostende werd bekend via persacties, affichecampagnes, de Monumentenstrijd rond de Koninklijke Stallingen, de strijd rond Hotel du Louvre, de jaarlijkse uitreikingen van Gouden Pand voor beste renovatie, en vele meer.

U kan onze acties voor het behoud van het Oostends erfgoed steunen door sympathiserend lid van onze vereniging te worden. Het jaarlijks lidgeld bedraagt 3,00 euro. Echte ledenactiviteiten organiseren we nog niet, omdat wij ons voornamelijk focussen op ons fragiel erfgoed. Maar we houden u als lid op de hoogte van onze acties en nodigen u uit op onze jaarlijkse ledenvergadering.

Praktisch

Neem contact met ons op, waarna u uw jaarbijdrage (3,00 € pp) stort op rekeningnummer 979-5444336-22 van Dement Oostende, Plantenstraat 82, 8400 Oostende, met vermelding van Lidgeld Dement + naam.

De vereniging heeft tot doel te sensibiliseren voor de cultuur-historische waarde van het onroerend erfgoed in Oostende, te ijveren voor het behoud en de opwaardering van dit erfgoed, en de beleidsmakers aan te sporen tot erfgoedzorg voor het karakteristieke architecturale patrimonium van de stad.

De statuten van de VZW Dement Oostende werden gepubliceerd in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad d.d. 13.11.2007 (www.staatsblad.be), met Ondernemingsnummer 0893.230.438.

Uw persoonsgegevens worden uitsluitend gebruikt voor de werking van de VZW en worden niet meegedeeld aan derden. U heeft ten alle tijde recht op inzage en verbetering van uw persoonsgegevens. Sympathiserende leden worden niet vermeld in het register van de vaste leden dat jaarlijkse neergelegd wordt op de Rechtbank van Koophandel.

We hopen iedereen met een hart voor erfgoed en een gezonde liefde voor onze stad te kunnen betrekken in onze vereniging.

Bezoek onze website voor nieuwtjes en berichten ! Welke gebouwen lopen gevaar in Oostende ? Wat zijn onze acties ?

<http://www.dementoostende.blogspot.com/>
www.iloveo.be

Meer informatie ? Commentaar ? Sympathie ? Ken je personen die ook geïnteresseerd zouden zijn in onze mailings ? Wens je onze affiche uit te hangen (A3 of A5-formaat) ? Lid worden ? Geef het ons door op :

e-mail: dementoostende@hotmail.com
dementoostende@telenet.be
vzw Dement Oostende, Plantenstraat 82, 8400 Oostende

Wil je onze mailing niet meer ontvangen ? Geef ons ook een seintje.

De "Alarm Klok" is een knipoog naar het officiële informatieblad van de stad Oostende. En met een alarmklok maken we ook een link naar de verdwenen klok van de Hazegras-kerk : symbool voor het respect waarmee ons bestuur het erfgoed behandelt.